

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

Yedinci Birleşim

16 . 3 . 1964 Pazartesi

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa	
1. — Geçen tutanak özeti	116	2. — Antalya Milletvekili Nihat Su ve 6 arkadaşının, 33 Diesel - Electric lokomotifinin ihalesi münasebetiyle Ulaştırma Bakanı Ferit Alpiskender hakkında Anayasanın 90 nci ve İçtüzüğün 169 ve mütaakıp maddeleri gereğince Meclis soruşturması açılmasına dair önergesi (4/15) 117:119	
2. — Yoklama	116		
3. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları	116		
1. — Kıbrıs meselesi hakkında Hükümetçe yapılacak açıklama ve konu üzerinde görüşme	116:120:126		

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Ankara ve İstanbul illeri sınırları içinde ilân edilmiş olan Sıkı Yönetimin 21 Şubat 1964 tarihinden itibaren iki ay daha uzatılması hakkındaki Başbakanlık tezkeresi üzerinde bir süreye görüşüldükten sonra teklif kabul olundu.

Birleşime son verildi.

Başkan
Fuad Sirmen

Kâtip
Malatya
Nurettin Akyurt

Kâtip
Amasya
Nezhat Şener

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 14,00

BAŞKAN — Fuad Sirmen

KÂTIPLER : Mithat Şükrü Çavdaroğlu (Balıkesir), Süreyya Öner (Siirt)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama için sayın üyeler sıralar üzerindeki anahtarları sağa çevirip beyaz düğmelere basımlar. Yoklama işlemi bitmiştir.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

3. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Kıbrıs meselesi hakkında Hükümetçe yapılacak açıklama ve konu üzerinde görüşme

BAŞKAN — Bir önerge vardır, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının bugünkü gündeminde yazılı olan konudaki görüşmelerin gizli oturumda cereyan etmesini İçtüzüğün 96 nci maddesi uyarınca

arz ve teklif ederim.

Başbakan
Malatya Milletvekili
İsmet İnönü

BAŞKAN — Sayın arkadaşlar, Hükümetçe gizli oturum talebedildiğine göre gerekli muamele yapılacaktır. Dinleyicilerin ve vazifelilerin salonu terk etmelerini rica ediyorum.

Kapanma saati : 14,05

İKİNCİ OTURUM

(Gizlidir.)

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma saati : 19,25

BAŞKAN — Fuad Sirmen

KATIPLER : İlyas Kılıç (Samsun), Mithat Şükrü Çavdaroğlu (Balıkesir)

2. — *Antalya Milletvekili Nihat Su ve 6 arkadaşının, 33 Diesel - Electric lokomotifinin ihalesi münasebetiyle Ulaştırma Bakanı Ferit Alpiskender hakkında Anayasanın 90 ncı ve İktüzüğün 169 ve mütaakıp maddeleri gereğince Meclis soruşturması açılmasına dair önergesi (4/15)*

BAŞKAN — Munterem arkadaşlar, tasnif devam ederken Sayın Ulaştırma Bakanı hakkındaki Meclis Soruşturması istemine dair bazı milletvekilleri ve senatörler tarafından verilmiş olan tavrı okutacağım. (Bunun bu oturumla na alâkası var, sesleri) Arkadaşlar, İktüzüğün 169 ncü maddesi mucibince; tavrı Riyasete verildiği zaman Bakanlar Kuruluna veya alâkalı Bakana ve Yüce Meclise arz edilir, diyor. Ben bugün yalnız arz muamelesi yapıyorum ve önümüzdeki Çarşamba günü T. B. M. M. de görüşülmesi yapılacaktır Bu anda yaptığım arzdan itibaren bu konuda söz istiyen konuşmak istiyen arkadaşlar isimlerini kaydettirebilirler. (Bugün arz edilmez sesleri) Muhterem arkadaşlar, T. B. M. M. nde görüşülecek bir iş olduğuna göre, T. B. M. M. birleşik toplantısına tavrı verildikten sonra ilk toplantı bugün olduğu için Yüksek Heyete malûmat vermeyi bugün yaptık.

SEYFİ ÖZTÜRK (Eskişehir Milletvekili) — Fevkalâde toplantıda gündemin dışında bir mevzuu arz etmiyelim. Yarın arz edebilirsiniz. Bugün arz edemezsiniz.

MEMDUH ERDEMİR (Kırşehir Milletvekili) — Sayın Başkanım, fevkalâde toplantının gündeminde başka bir mesele görüşülemez.

BAŞKAN — Müsaade buyurursanız arkadaşlar bugün arz edebiliriz. Şu bakımdan. Bu bir Riyaset sunuşudur ve bildiğiniz gibi gündem maddeleri içinde sunuşlar birer birer zikredilmez. Aksi takdirde, yani Çarşamba gü-

nüne bıraktığımız takdirde o gün müzakere edilmez; Türkiye Büyük Millet Meclisinin haberi yoktur, gelecek oturuma kalsın denir. İşlerimizin kesafeti malûm olduğu için Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanma müşkülâtı mevcut, onun için arz ediyorum.

MEHMET TURGUT (Afyon Karahisar Milletvekili) — Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

MEHMET TURGUT (Afyon Karahisar Milletvekili) — Muhterem arkadaşlar, bu hususun bugün Yüksek Meclise sunulması mümkün değildir. Sunuş halinde gelirse, o zaman sunulabilir. Fevkalâde toplantı olduğuna göre, ne sunuşu vardır, ne gündemi vardır. Bu bakımdan usule aykırıdır. Bu burada sunulamaz.

Hürmetlerimle.

MEMDUH ERDEMİR (Kırşehir Milletvekili) — Doğru, doğru.

BAŞKAN — Şimdi arkadaşlar, Riyaset ne noktada bugün Meclisin bilgisine arz ettiğini ifade etmiştir. Bilgiye arz edilmek hususu, üzerinde münakaşa edilecek bir mesele değildir. İktüzüğün aradığı nokta böyle bir soruşturma isteminin vuku bulduğundan Yüce Heyetinizin resmen haberdar edilmesidir. Biz onu bugün yapıyoruz. Bunun usule aykırı bir noktasını Riyaset görmemektedir. İsrar ediyorsanız oyla halledeyim, efendim. (Ortadan doğru doğru sesleri) İsrar ediyor musunuz efendim. (Soldan «İsrar ediyoruz» sesleri) Arkadaşlar, usul bakımından ısrar ediliyor, deniyor ki, bugün sunuş olarak bu hususu Yüce Heyete, T. B. M. M. birleşik toplantısının itilâna arz edemezsiniz. Bu görüşü kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek
Başkanlığına

Parlâmentoya evvelce intikal ettirilmiş olan ve «Lokomotif hâdisesi» diye adlandırılan 33 Diesel - Electric lokomotifinin General Electric Firmasına ihale kararından dolayı :

1. Sayın Ulaştırma Bakanının Karma Bütçe Komisyonu ve Senatoda açık beyanları veçhile; 1959 yılından beri demiryollarımızda serviste bulunan 5 aded General Electric Diesel lokomotifleri için 3,5 milyon Türk lirasından fazla yedek parça sarf edilmiş olmasına rağmen normal servis ömürleri 30 yıl olan bu kabûl lokomotiflerin bizde bulunan ve GE Firmasına ait 4 adedinin 5 sene içinde servis dışı bırakılmış olması,

2. İlgili AİD makamlarının, ihale kararının daha uzun bir sürede munzam tetkika tabi tutulabilmesi için, mukavele müddetini 31 Mart 1964 tarihine kadar temdidetmiş bulunması. Sayın Bakanın böyle bir temdit vukuunda ihale kararını yeniden incelettireceğine dair gayet açık ve kesin beyanları olması,

3. Sayın Bakanın General Elektrik lokomotiflerine ait yedek, parça ithali ve sarfiyatı hususlarında hakikate uymıyan beyanda bulunması,

4. Sayın Ulaştırma Bakanının Senatoda, AİD Türkiye Teşkilâtı Direktörü Sayın Mr. Stuart Van Dyke'in söylediği sözleri tahrif etmesi veya kendisinin söylemediği sözleri sırf bu ihalenin General Electric Firmasına yapılmasını temin gayesiyle kendisine izafe etmesi,

5. Meselenin ehemmiyeti göz önüne alınarak tarafsız fen heyeti marifetiyle esaslı tetkik ve fiili tecrübelerin yapılması açıkça teklif edilmiş olduğu halde, bu hususları dikkate aldırılmaması, gibi sebepler, Sayın Ulaştırma Bakanı Ferit Alpiskender'in bu ihale konusunda bir firmayı nüfuzunu kullanmak suretiyle himaye ettiğini açıkça fâyin ve tesbit etmiştir.

Ulaştırma Bakanının bir milyar Türk lirasını aşan bir yatırım nüvesini teşkil edecek olan bu ihalede, AİD makamlarının açıkça taraf tutması hali vâridolsa dahi, ki, ihtimal verilemez, memleketin açık ve gerçek menfaatleri karşısında icabederse, ilgili dış yardım makamlarına da lüzumlu mukavemeti göstermesi ve elindeki bütün imkânları kullan-

ması icabederken bu cihetleri kaale almıyarak ve hattâ tamamen ihmal suretiyle ihaleyi bir olup bittiye getirmek suretiyle tekemmül ettirmeye çalışması, bizlerde vazife hissini etkisi altında çok haklı bir endişe yaratmıştır.

Bu itibarla, Sayın Ulaştırma Bakanı hakkında Anayasamızın 90 ncı ve İctüzüğün 169 ve mütaakıp maddeleri gereğince Meclis soruşturmasını arz ve teklif ederiz.

Antalya

Nihat Su

Tabii Üye

Sami Küçük

Tabii Üye

Haydar Tunçkanat

Tabii Üye

Suphi Karaman

Urfa

Vasfi Gerger

Cumhurbaşkanınca S. Ü.

Enver Kök

Tabii Üye

Suphi Gürsoytrak

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

Muhterem arkadaşlar, Kıbrıs'a Türk Silâhlı Kuvvetlerinin gönderilmesine izin verilmesi hakkında Hükümet teklifinin oylanması neticesini arz edeceğim.

Şimdi kabul etmiş olduğunuz tahrir ile evvelâ Hükümetin bu şekildeki teklifini okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşe'de Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan ve imzalandığı tarihten itibaren milletlerarası hukuk alanında yürürlükte bulunan andlaşmalar uyarınca, gerektiği vakit, Kıbrıs'a Türk Silâhlı Kuvvetlerinin gönderilmesine izin verilmesi hususunda, Anayasamızın 66 ncı maddesi gereğince karar alınmasını, Bakanlar Kurulu adına saygılarımla arz ve teklif ederim.

İsmet İnönü

Malatya Milletvekili

Başbakan

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Hükümet teklifinin oylama neticesi şudur

Oya iştirak : 489

Kabul : 485

Çekinsek : 4 (Alkışlar)

Buyurun Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN İSMET İNÖNÜ (Malatya Milletvekili) — Muhterem arkadaşlar, Büyük Millet Meclisi'nin Kıbrıs dâvasında gösterdiği büyük alâkaya ve Hükümet hakkında müttefik bir şekilde teyidettiği desteklemeyi şükranla karşılıyoruz. İtimadınıza lâyık olmaya çalışmayı

vazife telâkki ediyoruz. Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın arkadaşlar, gündemde başka bir mevzu yoktur. 18 Mart Çarşamba günü saat 14 te T. B. M. M. Birleşik toplantısı halinde toplanılmak üzere Birleşime son veriyorum.

Kapanma saati : 19,35

16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşe'de Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan ve imzalandığı tarihten itibaren milletlerarası hukuk alanında yürürlükte bulunan Andlaşmalar uyarınca, gerektiği vakit, Kıbrıs'a Türk Silâhlı Kuvvetlerinin gönderilmesine izin verilmesi hususunda, Anayasanın 66 ncı maddesi gereğince karar alınmasına dair Başbakanlık tezkeresine verilen oyların sonucu

(Tezkere kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 635
Oy verenler : 489
Kabul edenler : 485
Reddedenler : 0
Çekinseler : 4
Oya katılmıyanlar : 132
Açık üyelükler : 14

Cumhuriyet Senatosu

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER

Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Osman Köksal
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Mehmet Özgüneş
Mehmet Şükran Özka-
ya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler
ADANA
Mehmet Ünal
Sakıp Önal
ADİYAMAN
Halil Ağar
AFYON KARAHİSAR
Rasim Hancıoğlu
Mustafa Yılmaz İnce-
oğlu
Celâl Tefvik Karasapan

AĞRI

Veysi Yardımcı
AMASYA
Macit Zeren
ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Rifat Etker
Sabit Kocabeyoğlu
İbrahim Saffet Omay
Mansur Ulusoy

AYDIN

İskender Cenap Ege
Osman Saim Sarıgöllü
Fikret Turhangil

BALIKESİR

Hamdi Oğuzbeyoğlu
Kadri Öztaş
Hasan Ali Türker

BİLECİK

Talât Oran
BİNGÖL
Sabri Topçuoğlu

BOLU

Rahmi Arıkan
BURDUR
Hüseyin Otan

BURSA

İhsan Sabri Çağlayangil
Baki Güzey
ÇANAKKALE
Âli Aksoy
ÇANKIRI
Hazım Dağlı
ÇORUM
Alâeddin Çetin
DENİZLİ
Cahit Akyar
Mehmet Emin Durul

DIYARBAKIR

Azmi Erdoğan
İhsan Hamit Tigrel
EDİRNE
Tahsin Banguoğlu
ELÂZİĞ
Celâl Ertuğ
Rasim Giray

ERZURUM

Nurettin Aynuksa
ESKİŞEHİR
Gavsi Uçagök
GAZİANTEP
Zeki İslâm
Nizamettin Özgül

GİRESUN

Mehmet İzmen
Sabahattin Orhon

HATAY

Vehbi Aksoy
İÇEL
Cavit Tefvik Okyayuz
Talip Özdolay

İSPARTA

Suat Seren

İSTANBUL

Fethi Başak
Celil Cevherioğlu
Rifat Öztürkçine
Nurullah İsat Sümer
Özel Şahingiray
Berç Turan

İZMİR

Ömer Lûtfi Bozçalı
Cahit Okurer
Hilmi Onat
Nevzat Özerdemli

KARS

Sırrı Atalay
Turgut Göle
Mehmet Hazer

KASTAMONU

Mehmet Çamlıca

KAYSERİ

Hüsnü Dikeçliğil
Hüseyin Kalpaklıoğlu

KIRKLARELİ

Ahmet Naci Arı
KIRŞEHİR
Ali Rıza Ulusman

KOCAELİ

Rifat Özdeş
Lûtfi Tokoğlu

KONYA

Sedat Çumralı
Mustafa Dinekli
Muammer Obuz
Ahmet Onar

KÜTAHYA

Osman Cevdet Erkut
A. Bahattin Özbek

MALATYA

Mesmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA

Emin Açar
Ferit Alpiskender
Refik Ulusoy

MARAS

Cenap Aksu
Nedim Evliya

MARDİN

Kemal Oral
Abdülkerim Saraçoğlu

MUŞ

İhsan Akpolat
NEVŞEHİR

İ. Ş. Atasığın
NİĞDE

Kudret Bayhan
İzzet Gener

ORDU

Eşref Ayhan
Şevket Köksal

RİZE

Necip Damıçoğlu

SAKARYA

Turhan Kapanlı
SAMSUN
Fethi Tevetoğlu
Cahit Tokgöz

SIVAS

Rifat Öçten
Ziya Önder
Hulûsi Söylemezoğlu

TEKİRDAĞ

Cemal Tarlan
TOKAT

Zihni Betil

TRABZON

Yusuf Demirdağ
Reşat Zaloğlu

URFA

Esat Mahmut Karakurt

UŞAK

Kâmil Coşkunoğlu

VAN

Faruk Işık

YOZGAT

Sadık Artukmaç
Neşet Çetintas

ZONGULDAK

Tarık Remzi Baltan
Akif Eyidoğan

**CUMHURBAŞKANIN-
CA SEÇİLEN ÜYELER**

Âmil Artus

Hasan Atakan

Esat Çağa

Ömer Ergün

Hasan Kangal

Enver Kök

Sahir Kurutluoğlu

Kâzım Orbay

Necati Özdeniz

Âdil Unlü

Millet Meclisi

[Kabul edenler]

ADANA

Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Ali Bozdoğanlı
Mehmet Geçioğlu
Kasım Gülek
Cavit Oral
Kemal Sarıbrahimoğlu

Ahmet Savrun

İbrahim Tekin

Ahmet Topaloğlu

ADİYAMAN

Arif Atalay

Mehmet Özbay

Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR

Veli Başaran

Hasan Dinçer

Şevki Güler

Mehmet Turgut

Asım Yılmaz

Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI

Kerem Özcan

Rıza Polat

AMASYA

Reşat Arpacıoğlu

Mustafa Kemal Karan

İsmail Sarıgöz

Nevzat Şener

ANKARA

İsmail Rüştü Aksal

Burhan Apaydın

Hüseyin Ataman

Raif Aybar

Nihat Berkkan

Osman Bölükbaşı

Fuat Börekçi

Bülent Ecevit

Muhlis Ete

İsmail Gence

İbrahim Sıtkı Hatip-

oğlu

İbrahim İmirzaloğlu

İhsan Köknel

Mehdi Mihçioğlu

Emin Paksüt

Zühtü Pehlivanlı

İlyas Seçkin

Ahmet Üstün

Ferhat Nuri Yıldırım

ANTALYA

Etem Ağva

İhsan Ataöv

Ömer Eken

Rafet Eker

Nihat Su

ARTVİN

Nihat Ata

Saffet Eminagaoglu

AYDIN

Hilmi Aydınçer

Melâhat Gedik

Mustafa Şükrü Koç

Nedim Müren

Reşat Özarda

İsmet Sezgin

BALIKESİR

Cihat Bilgehan

Kaya Bulut

Miñhat Şükrü Çavdar-
oğlu

Gökhan Evliyaoglu

Fennî İslimyeli

Cevat Kanpulat

Ahmet İhsan Kırımlı

Süreyya Koç

Mehmet Tiritioğlu

Cihat Turgut

BİLECİK

Şadi Binay

Orhan Tuğrul

BİTLİS

Nafiz Giray

Müştak Okumuş

BOLU

Zeki Baltacıoğlu
Ahmet Çakmak
Tuğrul Çulha
Kemal Demir
Kâmil İnal

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Nadir Yavuzkan

BURSA

Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
İbrahim Ökten
Ekrem Paksoy
Cevdet Perin
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel
Ziya Uğur
İsmail Yılmaz

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Süreyya Endik
Şefik İnan

ÇANKIRI

Kâzım Arar
Şaban Keskin

ÇORUM

Nuri Ahıskalıoğlu
Muzaffer DüNDAR
Abdurrahman Güler
Hilmi İncesulu
Faruk Küreli
Necmi Ökten
İhsan Tombuş

DENİZLİ

Sinan Bosna
İsmail Ertan
İbrahim Kocatürk
Hüdaî Oral
Remzi Şenel
Âtîf Şoğlu

DİYARBAKIR

Adnan Aral
Şehmus Arslan
Yusuf Azizoglu
Hilmi Gündoğan
Recai İskenderoğlu

EDİRNE

Talât Asal
Süleyman Bilgen
İlhami Ertem
Fahir Giritlioğlu
ELÂZİĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Naci Güray
Hürrem Müftügil
Ömer Faruk Sanaç
Kemal Satır

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Zeynel Gündoğdu
Sadık Perinçek
Naci Yıldırım

ERZURUM

Ertuğrul Akça
Turhan Bilgin
Nihat Diler
Cevat Dursunoğlu
Şerafettin Konuray
Tahsin Telli

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu
İbrahim Cemalcılar
Ertuğrul Gazi Sakarya
Seyfi Öztürk
Celâlettin Uzer

GAZİANTEP

Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kudret Mavitan
Mithat San

GİRESUN

Ali Cüceoğlu
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İbrahim Etem Kılıç-
oğlu
Ali Köymen
Naım Tirali

GÜMÜŞANE

Halis Bayramoğlu
Neemeddin Küçükler
Nureddin Özdemir

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan
HATAY
Bahri Bahadır
Ali Muhsin Bereketoğlu
Şekip İnal
Sâki Zorlu

İÇEL

Mazhar Arıkan
Mehmet Ali Arslan
Burhan Bozdoğan
Yahya Dermancı
Sadık Kutlay
İhsan Önal

İSPARTA

Ali İhsan Balım
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç
Mustafa Gülcügil

İSTANBUL

İbrahim Abak
Cihad Baban
Suphi Baykam
Mahmut Rıza Bertan
Ferruh Bozbeyli
Nurettin Bulak
Ratip Tahir Burak
Tahsin Demiray
Ömer Zekâi Dorman
Saadet Evren
Orhan Eyüboğlu
Fahrettin Kerim Gökaş
Muhiddin Güven
Ali Coşkun Kırcı
Ahmet Oğuz
Oğuz Oran
Şahabettin Orhon
Vahyi Özarar
Selim Sarper
Reşit Ülker
Sabri Vardarlı
Malik Yolaç
Zeki Zeren

İZMİR

Osman Sabri Adal
Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytas
Şeref Baksık
Muzaffer Döşemeci

Ali Naili Erdem
Ragıp Gümüspala
Ziya Hanhan
Saim Kaygan
Nihat Kürşat
Necip Mirkelâmoğlu
Şinasi Osma
Kadri Özek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS

Neomettin Akan
Lâtif Aküzüm
Hâsan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Ökten
Bahtiyar Vural
Rıza Yalçın

KASTAMONU

Avni Doğan
İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Ali Özdikmenli
İsmail Hakkı Yılanlı-
oğlu

KAYSERİ

Abdülhalim Aras
Turhan Feyzioğlu
Mehmet Göker
Hüsamettin Gümüspala
Vedat Âli Özkan
Mehmet Sağlan
Bahri Yazır
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Abdurrahman Altuğ
Mehmet Alâeddin Eriş
Fikret Filiz
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin
Memduh Erdemir

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim
Hâldan Kısayol

KONYA

Selçuk Aytan
İrfan Baran
Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Ömer Kart
Mekki Keskin
Abdüssamet Kuzucu
Rüştü Özal
Fakih Özfakih
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Cahit Yılmaz

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay
Ali Erbek
Mehmet Kesen
Rauf Kıray
Sezai Sarpaşar

MALATYA

Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
Ahmet Fırat
İsmet İnönü (Başbakan)
Halit Ziya Özkan

MANİSA

Neriman Ağaoglu
Süleyman Çağlar
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Yakup Kadri Karaos-
manoğlu
Nusret Köklü
Hurrem Kubat
Yakup Yakut

MARAŞ

Kemal Bağcıoğlu
Kemalî Bayazıt

Hasan Fehmi Evliya
Ali Hüdayioğlu
Enver Kaplan
Adnan Karaküçük

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Şevki Aysan
Vahap Dizdaroğlu
Seyfi Güneşan
Talât Oğuz

MUĞLA

Hilmi Baydur
Cevdet Oskay
Turan Şahin

MUŞ

Sami Öztürk

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka
Ramazan Demirsoy

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Asım Eren
Haydar Özalp
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoglu
Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoglu
Ata Topaloğlu

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Arif Hikmet Güner
Cevat Yalçın

SAKARYA

Burhan Akdağ
Ekrem Alican
Nuri Bayar
Muslihittin Gürer
Hami Tezkan
Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu
Fevzi Ceylan
Hâmit Kiper
İlyas Kılıç
Hüseyin Özalp
Cevdet Aydın
Süreyya Öner
Hayrettin Özgen
Adil Yaşa

SINOP

Mustafa Kaptan
Haşim Tarı

SİVAS

Adil Altay
Rahmi Çeltekli
İbrahim Göker
Rahmi Günay
Ahmet Kangal
Cevad Odyakmaz
Güner Sarısözen
Reşat Turhan
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Turhan Kut
Hayri Mumcuoğlu
Orhan Öztrak

TOKAT

Mehmet Kazova
Zeyyat Kocamemi

Reşit Önder

Bekir Şeyhoğlu

TRABZON

Ali Şakir Ağanoglu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Nazmi Ökten
Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner
Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Osman Ağan
Atalay Akan
Kemal Badıllı
Kadri Eroğan
Sabri Kılıç

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıkoglu
İbrahim Bulanalp
Ahmet Tahtakılıç

VAN

İhsan Bedirhanoglu
Muslih Görentaş

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
İsmet Kapisız
Mustafa Kepir
Turgut Nizamoğlu
Celâl Sungur
Veli Uyar

ZONGULDAK

Kenan Esengin
Suphi Konak
Sadık Tekin Müftüoğlu
Mehmet Ali Pestileci
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Çekinser]

Cumhuriyet Senatosu

KASTAMONU
Ahmet Nusret Tuna

SIVAS
Ahmet Çekemoğlu

Millet Meclisi

ANKARA
Mustafa Kemal Erko-
van

TOKAT
H. Ali Dizman

[Oya katılmıyanlar]

Cumhuriyet Senatosu

TABİİ ÜYELER

Suphi Gürsoytrak
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
Sıtkı Ulay

ADANA

Mehmet Nuri Âdemoğlu
Galip Avşar

ANKARA

Niyazi Ağırnaslı
Osman Alışiroğlu

ANTALYA

Mehmet İlkuçan
Mustafa Özer

ARTVİN

Fehmi Alpaslan

BALIKESİR

Enver Aka (Başkan)

BİTLİS

Cevdet Geboloğlu

BOLU

Sırrı Uzunhasanoğlu

BURSA

Şeref Kayalar
Cahit Ortaç

ÇANAKKALE

Halit Sarıkaya

ERZİNCAN

Fehmi Baysoy

ERZURUM

Nihat Pasinli
Rahmi Sanalan

GÜMÜŞANE

Halit Zarbun

HATAY

Sabahattin Adalı

İSTANBUL

Şevket Akyürek
Ethem Menemencioğlu
Sabahattin Tanman

İZMİR

İzzet Birand
Enis Kansu
KAYSERİ
Suad Hayri Ürgüplü

KONYA

Muhittin Kılıç

MANİSA

Orhan Süersan

MUĞLA

Muallâ Akarca
Haldun Menteşeoğlu

ORDU

Zeki Kumrulu

SAKARYA

Kâzım Yurdakul

SAMSUN

Cemalettin Bulak

SİRT

Lâtif Aykut

SINOP

Suphi Batur

TEKİRDAĞ

Selâmi Üren

TOKAT

Osman Hacıbaloğlu

TRABZON

Şevket Buladoğlu

TUNCELİ

Mehmet Ali Demir

URFA

Vasfi Genger

ZONGULDAK

Tevfik İnci

C. BAŞKANINCA SE- ÇİLEN ÜYELER

Cevat Açıkalın

Hidayet Aydın

Sadi Koçaş

Ragıp Üner

Nevzat Sengel

Millet Meclisi

ADANA

Ahmet Karamüftüoğlu
Melih Kemal Küçükte-
pepınar

ADIYAMAN

Mahmut Deniz

AFYON KARAHİSAR

Halûk Nur Bâki

AĞRI

Nevzat Güngör

ANKARA

Abdullah Kemâl Yörük

ANTALYA

Hasan Fehmi Boztepe
Nazmi Kerimoğlu

ARTVİN

Sabit Osman Avcı

AYDIN

Orhan Apaydın

BALIKESİR

Ahmet Aydın Bolak

BİNGÖL

M. Sıddık Aydar
Halit Rıza Ünal

BOLU

Fuat Ümit

BURDUR

Mehmet Özbey

BURSA

Hikmet Akalın
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Burhan Arat

Refet Sezgin

ÇANKIRI

Rahmi İnceler

Nurettin Ok (Baş. V.)

DENİZLİ
Mehmet Çobanoğlu

DIYARBAKIR
Vefik Piriçcioğlu
Alp Doğan Şen
EDİRNE
Nazmi Özogul

ERZURUM
Gıyasettin Karaca
Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Osman Orhan Bilen
(İ.)
Süleyman Ünlü

GÜMÜŞANE
Sabahattin Savacı

HATAY
Abdullah Cilli
Ahmet Sırrı Hocaoğlu

İÇEL
Celâl Kılıç

İSTANBUL
Ziya Altınoğlu
Hilmi Öben
Naci Öktem
İlhami Sancar (B.)
İsmail Hakkı Tekinel
Hüsamettin Tiyaşan
Abdurrahman Yazgan

İZMİR
Arif Ertunga
İhsan Gürsan

KASTAMONU
Fethi Doğançay
Osman Zeki Oktay

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Süreyya Sofuoğlu

KONYA
Kemal Ataman
Kadirean Kafli
Fakih Özlen
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Sadrettin Tosbi

MALATYA
H. Avni Akşit
MANİSA
Hilmi Okçu
Nahit Yenişehirlioğlu

MARDİN
Esat Kemal Aybar
MUĞLA

Adnan Akarca
İlhan Tekinalp
MUŞ

Sait Mutlu
NEVŞEHİR
Ali Baran Numanoğlu

ORDU
Refet Aksoy
Ata Bodur
Orhan Naim Hazinedar

RİZE
Fuad Sirmen (Başkan)

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Bahri Cömert
Kâmran Evliyaoğlu
Fevzi Geveci
Osman Şahinoğlu

SİNOP
Mahmut Alicanoğlu
Cemil Karahan

SİVAS
Sebati Hastaoğlu
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Fethi Mahramlı
TOKAT
Sabahattin Baybura
Ali Rıza Ulusoy

TRABZON
Kâmuran Ural
TUNCELİ
Vahap Kışoğlu

URFA
Bekir Sami Karahanlı
Celâl Öncel

VAN
Şükrü Köserreisioğlu

ZONGULDAK
Ahmet Fuat Ak
Fevzi Fırat
Ramiz Karakaşoğlu

[Açık üyelikler]

Cumhuriyet Senatosu

Eskişehir	1	Samsun	1
Hakkâri	1		
İstanbul	1	Yekûn	4

Millet Meclisi

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	1
İstanbul	1	Zonguldak	1
Kocaeli	1		
		Yekûn	9

Türkiye Büyük Millet Meclisi
GÜNDEMİ

YEDİNCİ BİRLEŞİM

16 . 3 . 1964 Pazartesi

Saat : 14,00

I

BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA
SUNUŞLARI

1. — Kıbrıs meselesi hakkında Hükümetçe yapılacak açıklama ve konu üzerinde görüşme.

